

**22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014,
samþykkir eftirfarandi ályktanir sem allar miða að eflingu byggða og bættum
búsetuskilyrðum á Norðurlandi vestra.**

Starfsemi og þjónusta eftirlitsstofnana á svæðis- og landsvísu

22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, leggur áherslu á að eftirlit og þjónusta við eftirlitsskylda starfsemi í landshlutanum skuli innt af hendi af heilbrigðiseftirliti, vinnueftirliti, eldvarnareftirliti og öðrum eftirlitsaðilum á Norðurlandi vestra. Jafnframt verði eftirlitsaðilum á Norðurlandi vestra falin önnur þau verkefni sem annast þarf á þeim vettvangi, í stað þess að færa þau til miðlægra stofnanna sem oft hafa takmarkaða þekkingu á staðháttum og starfsemi á svæðinu. Brýnt er að samræma og samþætta eftirlitsstarfsemi til að draga úr heildarkostnaði við eftirlit og þeim kostnaði sem fellur á fyrirtæki og atvinnulíf.

Heilbrigðisþjónusta

22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, ítrekar að hafa ber sjónarmið heimafólks að leiðarljósi þegar kemur að ákvörðunum um skipulag og framkvæmd heilbrigðisþjónustu í héraði. Þingið lýsir vonbrigðum og óánægju með þau vinnubrögð sem viðhöfð hafa verið þegar teknar hafa verið stórar ákvarðanir um breytingar eða niðurskurð heilbrigðisþjónustu á svæðinu. Skorað er á ríkisstjórn Íslands og Alþingi að standa vörð um þá heilbrigðisþjónustu sem nú er veitt á Norðurlandi vestra og byggja upp nauðsynlega og stöðuga grunnþjónustu eftir langvarandi niðurskurð. Óásættanlegt er að þjónustan verði skert meira en orðið er og sú óvissa sem ríkt hefur um þjónustuna og framkvæmd hennar er ekki boðleg. Slíkt skadar búsetuöryggi og lífsgæði á svæðinu.

Sóknaráætlun landshluta

22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, lýsir ánægju með það fyrirkomulag sem á hefur komist á vettvangi Sóknaráætlunar landshluta þar sem forræði fjármuna og verkefna hefur verið á höndum heimamanna með samþættingu áætlana og samninga um verkefni á svæðinu að leiðarljósi. Brýnt er að áfram verði haldið á sömu braut og nauðsynlegt er að horfa til lengri tíma en gert hefur verið, fyrir hvert samningstímabil svo ekki skapist óvissa um einstök verkefni. Þingið skorar á stjórnvöld að fylgja eftir af heilum hug því starfi sem raunverulega átti að vinna samkvæmt Sóknaráætlun landshluta og tryggja að þeim fjármunum verði veitt í verkefnið sem upphaflega stóð til.

Almenningssamgöngur

22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, lýsir yfir ánægju með aukna þjónustu við íbúa á sviði almenningssamgangna sem hefur reynst mikilvægur þáttur í að styrkja samgöngur innan svæðis og tengja það við aðra landshluta. Vaxandi fjöldi farþega sýnir, svo ekki verður um villst, að áhugi er fyrir að nýta þjónustuna og þróa hana enn frekar. Ársþingið harmar hinsvegar að ekki skuli hafa gengið eftir þau fyrirheit sem gefin voru af hálfu ríkisins varðandi einkaleyfi á umsömdum akstursleiðum og að ríkið hafi einhliða ákveðið að hætta niðurgreiðslu olúgjalds vegna almenningssamgangna, með þeim afleiðingum að afkoma verkefnisins hefur ekki orðið í samræmi við áætlanir. Ársþingið telur áframhaldandi aðkomu sveitarfélaga að verkefninu byggjast á að fjárframlög ríkisins og farþegatekjur dugi fyrir rekstrarkostnaði og að bætt verði lagaleg umgjörð verkefnisins svo umboð til sérleyfisaksturs verði skýrt og óskorað. Ekki er ásættanlegt að kostnaði við almenningssamgöngur verði velt yfir á sveitarfélögin eða ríkið sjái sér leik á borði að nýta sér þær sem nýjan tekjustofn á kostnað sveitarfélaganna.

Samgöngumál

22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, leggur ríka áherslu á að unnið verði áfram að uppbyggingu vega á Norðurlandi vestra og mótmælir harðlega því fálæti sem landshlutanum hefur verið sýnt þegar kemur að nýframkvæmdum í Samgönguáætlun 2011-2022. Leggja verður áherslu á að hlutur Norðurlands vestra verði réttur í þeirri vinnu sem nú er að hefjast við endurskoðun Samgönguáætlunar.

Sveitarstjórnarmenn á Norðurlandi vestra hafa lagt á það áherslu að byggja upp greiðari samgöngur innansvæðis, m.a. með viðhaldi núverandi vegakerfis og stækkun atvinnu- og skólasóknarsvæða að leiðarljósi.

Aukin umferð ferðafólks kallar víða á úrbætur á héraðsvegum af öryggissjónarmiðum og nauðsynlegt er að leggja héraðs- og tengivegi bundnu slitlagi. Þar með er ekki sagt að í öllum tilvikum þurfi að vera um að ræða tvíbreiða vegi. Þingið beinir því til innanríkisráðherra að eftirfarandi framkvæmdir á Norðurlandi vestra verði settar á samgönguáætlun:

- Þverárfjallsvegur: Endurbygging Skagastrandarvegur frá Þjóðvegi 1 að Höskuldsstöð-um.
- Héraðs- og tengivegir: Afar brýnt er að stórbæta viðhald héraðs- og tengivega í Húnavatns- og Skagafjarðarsýslum og að þeir verði lagðir bundnu slitlagi. Ekki er ásættanlegt að hagsmunir íbúa á Norðurlandi vestra verði áfram fyrir borð bornir þegar kemur að úthlutun fjármuna til viðhalds og nýframkvæmda héraðs- og tengivega. Þingið krefst þess að fjármunir til héraðs- og tengivega á starfssvæði SSNV verði stórauðnir frá núgildandi Samgönguáætlun, jafnframt verði úthlutað í nýrri áætlun fjármunum til að halda megi áfram nauðsynlegri uppbyggingu og viðhaldi. Eftirfarandi framkvæmdir eru áherslur ársþingsins:
 - o Vatnsnesvegur 711
 - o Miðfjarðarvegur 704
 - o Þingeyravegur 721
 - o Svínvetningabraut 731
 - o Skagavegur 745
 - o Skagafjarðarvegur 752
 - o Reykjastrandarvegur 744
 - o Tindastólsvegur 746
 - o Hegranesvegur 764
- Þjóðvegur 1: Áfram verði unnið að viðhaldi og breikkun þjóðvegur 1 á starfssvæði SSNV.
- Vegstæði um Holtavörðuheidi: Nú þegar verði hafnar athuganir á lækkun vegstæðis þjóðvegur 1 um Holtavörðuheidi og sú framkvæmd sett á Samgönguáætlun.
- Kjalvegur: Sívaxandi umferð um Kjalveg krefst mun meira viðhalds og þjónustu en verið hefur. Þingið skorar á samgönguyfirvöld að bæta hér úr.
- Jafnframt skorar þingið á innanríkisráðherra að tryggja áætlunarflug til Sauðárkróks og minnir á að óviðunandi er að Norðurland vestra verði eini landshlutinn, sem ekki liggur að höfuðborgarsvæðinu, sem ekki nýtur þjónustu innanlandsflugs. Þingið skorar á innanríkisráðherra að láta kanna kosti þess að gera Alexandersflugvöll á Sauðárkróki að varaflugvelli fyrir Keflavíkurflugvöll, Reykjavíkurflugvöll og Akureyrarflugvöll.

Atvinnumál

22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, leggur áherslu á eftirfarandi þætti í atvinnumálum:

- Í ljósi neikvæðrar íbúa- og hagvaxtarþróunar liðinna ára á Norðurlandi vestra krefst þingið þess að stjórnvöld beiti sér sérstaklega fyrir því að áform um uppbyggingu mannaflsfréks iðnaðar nái fram að ganga á starfssvæði samtakanna, líkt og unnið hefur verið í öðrum landshlutum á undanförunum árum og áratugum. Þá leggur þingið áherslu á mikilvægi þess að ráðist verði í stækkun Blönduvirkjunar og krefst þess að orkuframleiðsla virkjunarinnar verði nýtt til atvinnuuppbyggingar á svæðinu eins og stjórnvöld gáfu fyrirheit um á sínum tíma. Þingið fer jafnframt fram á að raforkuöryggi verði tryggt á svæðinu í heild sinni og að þriggja fasa rafmagn verði tryggt fyrir íbúa þess.
- Mikilvægt er að tryggja stöðugleika í rekstrarumhverfi sjávarútvegs og landbúnaðar sem eru grunnstoðir atvinnulífs á Norðurlandi vestra. Stuðla þarf að nýliðun og framþróun í þessum greinum. Þingið leggur þunga áherslu á að hagsmunir sjávarútvegs og landbúnaðar verði tryggðir í hvívetna.
- Strandveiðar hafa sannað gildi sitt og haft jákvæð áhrif. Mikilvægt er að þróa það kerfi áfram. Þá er einnig mikilvægt að byggðastuðningur í gegnum línuviltun og byggðakvóta verði áfram til staðar.
- Flutningskostnaður er landsbyggðarskattur og því er afar brýnt að tillögur um skerðingu á fjármunum til jöfnunar flutningskostnaðar verði endurskoðaðar í því skyni að jafna kjör allra landsmanna í þessum efnum. Þá telur þingið að taka þurfi skattlagningu á eldsneyti til endurskoðunar því hátt eldsneytisverð hefur nú þegar haft neikvæð áhrif, m.a. á ferðaþjónustu og framleiðslukostnað fyrirtækja á landsbyggðinni.
- Starfsemi landshlutasamtaka og atvinnuþróunarfélaganna verði tryggð. Aðgengi fyrirtækja á landsbyggðinni að fjármagni á samkeppnishæfum kjörum verði tryggt, m.a. í gegnum lánasvið Byggðastofnunar og aðrar fjármálastofnanir í landinu.
- Vel hefur tekist til með uppbyggingu á rannsókn- og þróunarstarfi á sviði nýtingar náttúruauðlinda og matvælaíðnaðar í landshlutanum. Skapar það Norðurlandi vestra mikilvæga sérstöðu á landsvísu. Má þar nefna fjölbreytt starf í Verinu, hjá Biopol og Selasetri Íslands. Mikil sóknarfæri felast í áframhaldandi uppbyggingu fyrirtækja og stofnana á þessu sviði og mikilvægt að stjórnvöld styðji enn betur við þessa vaxtarbrodda í landshlutanum.

Opinber þjónusta og starfsemi á Norðurlandi vestra

22. ársþing SSSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, leggur ríka áherslu á að ekki verði gengið lengra í fækkun opinberra starfa og skerðingu opinberrar þjónustu í landshlutanum. Það er óásættanlegt að á sama tíma og opinberum störfum í landshlutanum hefur fækkað um 52 frá árinu 2008 skuli opinberum störfum á höfuðborgarsvæðinu hafa fjölgað stórléga. Þau störf sem helst hafa verið skorin niður á Norðurlandi vestra eru störf sem konur hafa gegnt. Fækkun opinberra starfa og skerðing sem orðin er á grunnþjónustu hefur haft alvarleg áhrif á lífsgæði íbúa og svæðið sem ákjósanlegan valkost til búsetu. Nauðsynlegt er að gerð verði áætlun um uppbyggingu þjónustu á svæðinu til framtíðar, þar sem hugað verði að nýjum verkefnum, stuðningi við þá starfsemi sem fyrir er og flutningi ríkisstarfa til svæðisins.

Refa- og minkaveiðar

22. ársþing SSSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, skorar á ríkisvaldið að veita auknu fjármagni til sveitarfélaga vegna veiða á ref og mink. Veiðarnar stuðla að því að unnt sé að meta og draga úr tjóni af völdum refa og minka og tryggja nauðsynlegt jafnvægi í lífríkinu. Þingið fer fram á endurgreiðslur á virðisaukaskatti til sveitarfélaganna vegna veiðanna, til lækkunar á kostnaði.

Jafnrétti til húsnæðislána

22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, kallar eftir aðgerðum til að mæta vaxandi þörf eftir nýju íbúðarhúsnæði í byggðum landsins. Þingið skorar á ríkisstjórnina að fylgja eftir stefnu sinni um endurskipulagningu húsnæðismarkaðarins og tryggja jafnrétti þegna landsins til búsetu. Íbúðalánasjóður hefur margsannað gildi sitt þegar kemur að lánveitingum til fjárfestinga á landsbyggðinni og er félagslegt hlutverk sjóðsins einnig ríkulegt. Þingið leggur áherslu á að starfsemi sjóðsins verði tryggð til framtíðar og að höfuðstöðvar sjóðsins verði áfram á Sauðárkróki.

Fjölbrautaskóli Norðurlands vestra

22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, leggur áherslu á að staðinn verði vörður um Fjölbrautaskóla Norðurlands vestra sem er ein af grunnstöðum byggðar og menntunar í landshlutanum, bæði í bóknámi og verkgreinum. Vel hefur tekist til við þróun nýrra námsleiða við skólann og mikilvægt að því uppbyggingar- og þróunarstarfi verði haldið áfram og skólanum tryggðar nægar fjárveitingar.

Fjölbrautaskóli Norðurlands vestra hefur unnið vel heppnað brautryðjendastarf í uppbyggingu dreifnáms á landsbyggðinni og stendur nú að dreifnámi á þremur stöðum, Blönduósi, Hvammstanga og Hólmavík.

Ársþingið leggur áherslu á að tryggðir verði fjármunir til lengri tíma til reksturs og frekari þróunar dreifnáms á þessum stöðum. Dreifnámið hefur sannað gildi sitt og styrkir byggð, aðgengi að námi og búsetujafnrétti á Ströndum og Norðurlandi vestra. Norðurland vestra hefur komið út með lægsta menntunarstig á landinu og einmitt þess vegna er mjög mikilvægt að styrkja stöðir framhaldsskólans í þessum landshluta. Grundvallaratriði í byggðapróun og grunnþjónustu íbúa er aðgengi þeirra að menntastofnunum.

Brýn þörf er fyrir skóla sem þennan að fá að taka inn nemendur sem eru eldri en 25 ára til að hækka menntunarstigið á svæðinu.

Hólaskóli-Háskólinn á Hólum

22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, undirstrikar mikilvægi Hólaskóla-Háskólans á Hólum fyrir mennta- og þróunarstarf á landsvísu og þá þýðingu sem starfsemi hans hefur fyrir landshlutann. Lögð er áhersla á mikilægi Hóla í Hjaltadal, Hólaskóla-Háskólans á Hólum og vígslubiskupsembættis Hólastiftis.

Hólar eru eitt elsta sögu-, menningar- og menntasetur þjóðarinnar og starfsemin þar skiptir gríðarmiklu máli fyrir héraðið, landshlutann sem og þjóðina alla.

Háskólinn á Hólum hefur vaxið og dafnað á síðustu áratugum. Hann brautskráir nemendur með starfsmenntagráður, diplómapróf og háskólagráður. Einn helsti lykillinn að velgengni skólans er einmitt sjálfstæði hans sem hefur gert skólanum kleift að starfa á sínum eigin forsendum. Í krafti sjálfstæðis hefur hann sótt fram, styrkt stöðuna og breikkað verkefnasviðið með samningum við bændur, fyrirtæki, einstaka háskóla og rannsóknastofnanir hérlendis sem erlendis. Mikilvægt er að treysta fjárhagsstöðu skólans og verja sjálfstæði hans.

Gæfa og styrkur Hóla í Hjaltadal er sjálfstæði og ábyrgð heimamanna. Bundið er í lögum, bæði fyrir skóla og biskupssetur, að rektor Hólaskóla og vígslubiskup Hólastiftis búi á Hólum. Þessi skipan hefur reynst farsæl og sjálfssögð.

Menningarmál

22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, harmar þær skerðingar sem verið hafa á framlagi ríkisins til menningarmála á Norðurlandi vestra á undanförunum árum, einkum á stofn- og rekstrarstyrkjum. Þingið krefst þess að úr þessu verði bætt og framlög til landshlutans leiðrétt. Framkvæmd menningarsamninga á Norðurlandi vestra hefur gengið vel og öflugur stuðningur við menningarstarf er mjög mikilvægur þeim fjölmörgu aðilum á svæðinu sem því sinna. Jafnframt því að leiðrétta þarf skerðingar á framlögum til

landshlutans þarf að tryggja að ekki dragist úr hófi að hægt verði að úthluta vegna verkefna næsta árs.

Fjarskiptamál

22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, krefst þess að tryggð verði aukin gæði fjarskipta á Norðurlandi vestra, hvort sem um ræðir nettengingar, GSM samband á svæðinu eða önnur fjarskipti sem fylgja því að búa í nútímasamfélagi, hvort sem það tengist námi, starfi eða til að tryggja öryggi íbúa.

Lögð er áhersla á það sanngirnis- og jafnréttismál að allir íbúar landsins eigi kost á háhraðatengingu sem stenst nútímakröfur óháð búsetu. Sú krafa er í samræmi við fjarskipta-áætlun þar sem rík áhersla er lögð á atvinnuuppbyggingu, bætt lífsgæði og jákvæða byggðapróun.

Víða á Norðurlandi vestra er fjarskiptum verulega ábótavant. Gott farsíma- og netsamband er í senn stór öryggisþáttur og mikilvægur þáttur í uppbyggingu þjónustu, bæði fyrir íbúa og vaxandi fjölda ferðafólks. Skortur á góðum fjarskiptum getur staðið í vegi fyrir uppbyggingu fyrirtækja og þjónustu og dregið þannig úr lífsgæðum og veikt svæðið sem valkost til búsetu.

Málefni fatlaðs fólks

22. ársþing SSNV, haldið á Hvammstanga 16.-17. október 2014, fer fram á leiðréttingu á tekjuforsendum við útteilingu fjármuna til þjónustu við fatlað fólk á starfssvæði byggðasamlagsins Róta. Þingið leggur jafnframt áherslu á að sett verði í úthlutunarreglur, vegna þjónustu við fatlað fólk, ákvæði sem gera ráð fyrir auknum kostnaði vegna þjónustu sem veitt er í dreifðum byggðum. Tryggja verður að uppbygging og þjónusta við fatlað fólk á starfssvæði byggðasamlagsins fái að haldast óáreitt svo hægt verði að vinna áfram að markmiðum yfirfærslunnar með því að stuðla að samþættingu nærþjónustu við íbúa sveitarfélaga, bæta þjónustu í heild og auka möguleika til að laga hana að þörfum fatlaðs fólks með hliðsjón af ólíkum aðstæðum.

Ferðaþjónusta

22. ársþing SSNV, haldið í Húnaþingi vestra 16.-17. október 2014, leggur áherslu á þá miklu möguleika sem felast í uppbyggingu ferðaþjónustu og grunnstöðum hennar í landshlutanum. Þingið skorar á iðnaðar- og viðskiptaráðherra að tryggja sanngjarnt flæði fjármagns inná Norðurland vestra til uppbyggingar ferðaþjónustu á svæðinu. Bæta þarf samgöngur á svæðinu með fjármunum til uppbyggingar og viðhalds vega sem þannig tryggir aðgengi að ferðamannastöðum.

Dreifing ferðamanna um landið og jöfnun árstíðarsveiflu er nauðsynlegur þáttur í að efla ferðaþjónustutengda atvinnustarfsemi í minni þéttbýliskjörnum og sveitum landsins auk þess sem það stuðlar að verndun þeirra náttúruauðlinda sem nú liggja víðsvegar undir skemmdum á fjölsóttari svæðum. Lykilatriði að því að fjölga ferðamönnum á Norðurlandi allt árið er að opna beint aðgengi með millilandaflugi um Akureyrarflugvöll. Það gerir ferðamönnum kleift að komast víðar um landið, sérstaklega þeim ferðamönnum sem ferðast utan háannatíma.

Þingið telur nauðsynlegt að styðja við og hlúa að uppbyggingu greinarinnar á svæðinu með því að leiða saman hagsmunaaðila í ferðaþjónustu á svæðinu, veita þeim faglega ráðgjöf og eftirfylgni, t.d er varðar vörubrúun, kynningar- og markaðsstarf og skipulagningu rekstrar. Þingið leggur ríka áherslu á tengingu landshlutans við aðra landshluta, þá sérstaklega Norðurland eystra og Vesturland og gott samstarf þar á milli.

Rekstur upplýsingamiðstöðva landshluta er afar mikilvægur þáttur í þeirri viðleitni að fjölga áfangastöðum ferðamanna, vísa þeim leið og tryggja ánægjulega dvöl. Því skorar ársþing SSNV á stjórnvöld að tryggja nægjanlegt fjármagn til reksturs upplýsingamiðstöðva á Norðurlandi vestra svo þeir fjármunir dugi til að þjónusta ferðamenn allt árið.

Þingið lýsir yfir ánægju sinni með þann árangur sem náðst hefur í eflingu ferðaþjónustu á svæðinu að undanfögnu og þeirri samvinnu sem hefur átt sér stað innan landshlutans t.a.m. með tilkomu fuglaverkefnisklasa og ráðningu starfsmanns ferðaþjónustunnar í landshlutanum. Hvetur þingið til áframhaldandi vinnu þar að lútandi.

Tillögurnar voru samþykktar samhljóða.